

3 Mart Devrim Yasaları 98. Yılda Yoğun Saldırı Altında!

Dostlar,

8 yıl önce, **3 Mart Devrim Yasaları** hakkında yazdığımız 12 sayfalık kapsamlı değerlendirmeyi, ne yazık ki zamanın acı öngörülerimizi doğrulaması karşısında bir kez daha paylaşmak istiyoruz. Bir fotoğraf ekleyeceğiz sürüklendiğimiz yere ilişkin tanık, belge...

Karşıdevrimin hızla durdurulması gerek...

6 Partinin **MİLLET İTTİFAKI** uzlaşma metninde bu yakıcı olgu, olası oy kaygıları bir yana bırakılarak net ve kararlılıkla mutlaka vurgulanmalı..

90 Yıl Sonra 3 Mart Devrim Yasaları :

Onlar da Türkiye de Tam Bir Şeriatçı Kuşatmada ve Ne Yapmalı ??

“ Devrimin hedefini kavramış olanlar, daima onu koruyabilecek güçtedir.”
Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

“3 Mart 1924”, 1923 Türk Devrimi'nin en önemli dönüşümlerinin gerçekleştirildiği kritik bir tarihtir. Osmanlı döneminde kadının ve eğitimin Ortaçağ karanlığına gömülü olduğunu çarpıcı biçimde ortaya koyan sayısız belge arşivlerdedir. Kadınlar ve çocuklar.. Toplumun en temel 2 kesimi ve de en stratejik alanda; “Eğitim” sürecinde acımasızca gericiliğe mahkum edildikleri bir kısaçta idiler..

Mustafa Kemal Paşa niçin Ulusal Kurtuluş Savaşı ortasında, Eğitim Kongresi topladı? (15-21 Temmuz 1921)

1 Mart 1922'de TBMM açış söylevinde;

“Kadınlarımızın aynı öğretim devrelerinden geçerek yetiştirilmesine önem verilmesi” nden söz ederek, kız-erkek Türk çocuğunu birbirinden ayırmadığını gösterir. Benzer düşüncesini Ağustos

1924'te de dile getirmiş ve **3 Mart 1924'te "Öğretimin Birleştirilmesi" yasası** ile kız ve erkek çocukların bir arada (karma) ve çağdaş biçimde eğitimini sağlamıştır. 20 Nisan 1924'te, Anayasa'nın 87. maddesi değiştirilerek, Türk kızlarına eğitim-öğretim eşitliği sağlayan *ilköğretim zorunluğu* getirilmiştir.

T.C. Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Paşa, Devrimci kararlılıkla, **1 Kasım 1922'de Saltanatın kaldırılması**nda olduğu gibi, enerjik bir girişimle Halifelik yanlılarının yoğun engelleme girişimlerine karşın, **3 Mart 1924'te Halifeliğin kaldırılması**nı (Kurtuluş Savaşı'na ihanet eden, **Sevr'e imza koyan Osmanlı Hanedanı'nın yurt dışına çıkarılması**nı) TBMM'de büyük bir çoğunlukla gerçekleştirmiştir. Böylece Şeyhülislamlık, dinsel (şer'i) mahkemeler ve fetva usulü, dervişlik nişanı, medreseler de kaldırılmıştır.

Halifeliğin kaldırılmasıyla, dinsel devlet düzeninin son artığı yok ediliyor; devlet ve öğretim laik temeller üzerine oturtuluyordu. Atatürk, kendisine Halife olması önerildiğinde, Uygarlık Tarihine ışık tutacak değerlendirmeler yapmıştır :

- "Konusu, anlamı olmayan efsaneli bir sıfatı takınmak gülünç olmaz mı?"
- "...Tarihin herhangi bir döneminde, bir halife, zihninden bu ülkenin yazgısına karışmak arzusunu geçirirse, o kafayı derhal koparacağız.... Yuvalanarak, hâlâ Türkiye'yi yok etmek için 'Kutsal Ayaklanma' adı altında haydut çeteleriyle, cana kıyma düzenleriyle bize karşı durmadan çılgınca çalışmaların amaçları gerçekten kutsal mıdır?"
- "Buna inanmak için gerçekten bilinçsiz ve aymaz olmak gerekir... Yüzyıllarca olduğu gibi, bugün de ulusların bilgisizliğinden ve bağınazlığından yararlanarak, bin türlü siyasal ve kişisel amaç ve çıkar sağlamak için dini araç olarak kullanmaya kalkışanların, ne yazık ki içerde ve dışarda var oluşu, bizi bu konuda söz söylemekten alıkoyamıyor. "
- "İnsanlıkta din duygu ve bilgisi her türlü boş inanlardan (hurafelerden) sıyrılarak, gerçek bilim ve teknik ışığıyla arınıp olgunlaşıncaya değin, din oyunu oyuncularına her yerde rastlanacaktır... Yeni Türkiye'nin ve yeni Türkiye halkının artık kendi varlığından ve mutluluğundan başka düşünecek bir şeyi yoktur."

"... Halife'nin Devlet Başkanı demek olduğunu bilirsiniz. Başlarında kralları, imparatorları bulunan halkın, bana ulaştırdığınız dilek ve önerilerini ben nasıl kabul edebilirim? Kabul ettim desem, o halkın başındaki kişiler bunu isterler mi? Halife'nin buyrukları ve yasakları yerine getirilir. Beni Halife yapmak isteyenler buyruklarımı yerine getirebilecekler midir? Bu duruma göre, yapacak işi ve anlamı olmayan bir kuruntu sanını takınmak gülünç olmaz mı?"

"Halife ve bütün dünya kesin olarak bilmelidir ki; bugün var olan ve korunmakta bulunan Halife'nin ve makamının, gerçekte ne din, ne de siyasa bakımından varlığının hiçbir anlamı ve gerekçesi yoktur. Türkiye Cumhuriyeti varlığını, boş lâf yüzünden tehlikeye atamaz... Amaç, yaldızlı ve gösterişli yaşamak değil, insanca yaşamak ve geçim sağlamaktır..." (**Başbakan İsmet İnönü**'ye, 23 Şubat 1924)

Gazi, 1 Mart 1924 TBMM Konuşmasında ise :

- 1) *Ulus, Cumhuriyetin, bugün ve gelecekte, her türlü saldırılardan kesinlikle ve sonsuzluğa dek korunmasını sağlayacak ilkelere dayandırılmasını istemektedir.*
- 2) *Kamuoyu, eğitim ve öğretimin birleştirilmesinden yanadır ve bunun hiç zaman geçirilmeden uygulanması gereklidir.*
- 3) *İslam dinini, yüzyıllardan beri yapılageldiği üzere, bir siyaset aracı olarak kullanılmaktan kurtararak yüceltmenin zorunlu olduğunu da görüyoruz."* sözleri ile Halifeliğin kaldırılacağı işaretlerini veriyordu.

90 yıl önce TBMM (seçimle gelen 2. Meclis), arka arkaya 3 yasa önerisini benimsedi. Bu yasalar onaylanış sırasına göre (429, 430 ve 431 sayılı yasalar) :

1. *Şeriye ve Evkaf Bakanlığı ile Genelkurmay Bakanlığı'nın kaldırılması yasası,*
2. *Öğretimin Birleştirilmesi (Tevhid-i Tedrisat) yasası,*
3. *Halifeliğin Kaldırılması ve Osmanlı Hanedanı'nın Yurt dışına Çıkarılması..*
ile ilgili yasalardır. (Ne yazık ki, Osmanlı Hanedanı'nın Türkiye'ye girişini yasaklayan maddeler, 50 yıl sonra kaldırıldı..)

1982 Anayasası, 174. maddesinde Devrim Yasalarını sıralamakta ve anayasal korumaya almaktadır :

- *“Anayasanın hiçbir hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyeti'nin lâiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen inkılâp kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılabilir ve yorumlanamaz :*

3 Mart 1924 DEVRİM YASALAR NELER GETİRİYORDU ??

Bu yasalardan ilk ikisi 3 Mart 1924 günü TBMM'nin ilk oturumunda, hemen hemen hiç tartışılmadan 15-20 dakikada benimsenmişti. Oysa 1. yasanın ilk maddesi Devrim'in doğrultusunu belirleyen bir pusula gibiydi. Bu madde, Türkiye Cumhuriyeti'nde halkın dünyasal yaşamını düzenleme yetkisinin Meclis'e ve onun hükümetine ait olduğunu saptıyordu. Böylelikle, *şeriat yasalarının dinsel kurallarının bu alanda artık bir işlevi kalmıyordu.*

Egemenliğin kaynağı; sözde gökyüzünden yeryüzüne indirilerek Aydınlanma'nın en önemli adımı atılıyordu.

Türk Toplumunu; Tanrısal (ilahi) değil, insanların yaptığı, çağın gereklerine yanıt veren laik (seküler; akla ve bilime dayalı) yasalarla yönetilecekti.. Dinsel inanç ve yaptırımların toplumsal yaşamı düzenlemede bundan böyle bir işlevi olamayacaktı.

“ Gelecek kuşakların, Türkiye’de Cumhuriyet’in ilânı günü, ona en merhametsizce hücum edenlerin başında, cumhuriyetçiyim iddiasında bulunanların yer aldığını görerek şaşıracaklarını asla farz etmeyiniz! Bilâkis, Türkiye’nin aydın ve cumhuriyetçi çocukları, böyle cumhuriyetçi geçinmiş olanların hakikî zihniyetlerini tahlil ve tespitinde hiç de tereddüde düşmeyeceklerdir...”

“... Onlar, kolaylıkla anlayacaklardır ki; çürümüş bir hanedanın, Halife unvanıyla başının üstünden zerre kadar uzaklaşmasına olanak kalmayacak biçimde korunmasını zorunlu kılan bir devlet şeklinde, Cumhuriyet yönetimi ilân olursa bile, onu yaşatmak mümkün değildir.” (Atatürk; SÖYLEV II, syf. 831)

Peygamber vekil bıraktı mı?

H. Muhammet Tanrı'nın elçisi idi (*Resulullah*). Ölümünden sonra herhangi bir kimseyi “vekil” bırakması söz konusu değildi. Tanrı ile Müslümanlar arasında aracı ruhban sınıfı yoktur. Dolayısıyla Peygamberden sonra başlatılan “Halifelik” uygulaması başlangıçta Peygamberi izleyen, O'nun ardılı “Yönetici” bağlamındadır.

4 Halife Devri kanlı geçmiş, Müslümanlar Peygamber yerine kendi seçtikleri bu 4 Halifeden 3'ünü, nasılsa, öldürebilmişlerdir! Zaman içinde “Halifelik” kavramı çarpıtılarak Osmanlı Padişahlarınca “Zıllullah”, “Tanrı'nın gölgesi” düzeyine yükseltilmiştir! Özünden saptırılmış, haşa “Tanrı vekilliği”ne yükseltilmiştir. Bunun nedeni Padişahların güçlerini mutlaklaştırmaktır;

- **Hilafet açıkça siyasete alet edilmiştir.**

Böylelikle Osmanlı padişahları 4 yüz yıla yakın süre kadir-i mutlak olmuşlardır.

- Atatürk'ün Halifeliği kaldırması, bu bağlamda İslam dinine de son derece büyük bir hizmettir.
- “ *Türkiye Cumhuriyeti'nde, her reşit dinini seçmekte hür olduğu gibi, muayyen bir dinin merasimi de serbesttir; yani âyin hürriyeti korunmuştur. Tabiatıyla, âyinler asayiş ve umumî adaba aykırı olamaz; siyasî nümayiş şeklinde de yapılamaz. Mazide çok görülmüş olan bu gibi hallere artık, Türkiye Cumhuriyeti asla tahammül edemez. Bir de, Türkiye Cumhuriyeti dahilinde bütün tekkeler ve zaviyeler ve türbeler kanunla kapatılmıştır. Tarikatlar kaldırılmıştır. Şeyhlik, dervişlik, çelebilik, Halifelik, falcılık, büyüçülük, türbedarlık vb. yasaktır. Çünkü bunlar gericilik kaynakları ve cehalet damgalarıdır. Türk milleti, böyle müesseselere ve onların mensuplarına tahammül edemezdi ve etmedi.*”
(Afetinan, [Mustafa Kemal Atatürk'ün El Yazıları](#), syf. 471-72, 1930)

Laik Eğitimin Yaşamsal Önemi

:

Şeriye (Dinişleri) ve Evkaf (Vakıflar) Bakanlığı kaldırıldı. Tevhidi Tedrisat (Öğretim Birliği) yasası kabul edildi. Sözdde dinsel bilgiler, değerler ve alışkanlıklarla beyni sulanmış *mollalar* yetiştiren Medreseler, Mahalle mektepleri kapatıldı. Batı örneği okullar açıldı. Böylece, tüm öğretim kurumları Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlandı ve öğretimde birlik sağlandı.. Atatürk; aydını, köylüyü ve kentliyi birbirine yakınlaştırmada; toplumsal değişmenin ve ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesinde, ulusal ve çağdaş bir eğitimin tüm yurt düzeyine yayılmasının önemini çok iyi biliyordu. Bu konu üzerinde çok durmuş ve özel ilgi göstermiştir. Bundan böyle tek tip ve laik eğitim yapılacaktır. Böylelikle çocuklar ve ilerde onların oluşturacağı toplum, artık;

– “Tütün ve kahve haram mıdır, değil midir?”

– “Sineğin tek kanadı tabağın içindeyse, öbürünü de sokmak günah mı değil mi?”

– “Dünya öküzün boynuzunda mı hâlâ ?”

vb. ipsiz sapsız tartışmalarla; bilime, eleştiriye, tartışmaya kapalı bir ortamdan, Usun (aklın) özgürlüğünü kısıtlayan bağnazlıktan (*taassuptan, fanatizmden*) kurtulmuş olduk..

ÖĞRETİMDE İKİLİK

:

“Öğretimin birleştirilmesi,” laik öğrenime geçilmesi son yıllarda önemli yaralar almıştır. AKP hükümetlerince delik deşik edilerek, Devrim Yasası niteliğinin yok edilmesine çalışılmaktadır. Kamusal eğitim giderleri aşağı çekilmekte, özellikle Atlantik ötesi destekli Yeşil Sermayenin bu alana yatırım yapması, % 100 vergi bağıışıklığı ile teşvik edilmektedir. Neden acaba ???

- “*Bir ulus ancak bir terbiye (eğitim) görebilir. İki türlü terbiye bir memlekette iki türlü insan yetiştirir. Bu ise -fikirde, duyguda- her türlü birliği yok eder.*”

Ne yazık ki Türkiye, eğitimde bu tehlikeli “ikiliğe” savrulmuştur :
Sonuç, kaçınılmaz iç çatışmadır! Sivas'ta, Çorum'da, Kahramanmaraş'ta, Fatsa'da, Gaziosmanpaşa'da sergilenen toplu öldürüler (katliam) gibi.. Ya da fotoğrafta görüldüğü üzere, yaşam biçimleri ve temel değerleri birbirine tümüyle karşıt kuşaklar yetiştirerek.. Peki **ulusal birlik nasıl sağlanacak??** Ortak toplumsal değerler nasıl üretilecek?

Ardından, "Us ve Bilim" in şaşmaz öncülüğünde -ki bu ikisi Büyük Atatürk'ün bizlere bıraktığı "*biricik tinsel kalıt*"tır- ulusumuzun yüce ideali olan çağcıl uygarlık düzeyinin de ötesine erişim gerçekleştirilecektir. Bu yolda temel anahtarın EĞİTİM olduğu anlaşılmaktadır. Oysa

Atatürkçü eğitim sistemi ile;

- Özgürlük
- Bağımsızlık
- Ulusal Egemenlik ..

ayakları üstünde yükselecek;

- "**Altı Ok**" u **bütüncül rehber edinerek** **Anadolu Aydınlanması = Türk Rönesansı**

yaşama geçirilecektir. Dolayısıyla, *Başbakan R.T. Erdoğan'ın "Dindar – kindar nesil yetiştireceğiz" söylemi* açıkça başta bu Devrim Yasalarına, Anayasa md. 174 ve laiklikle ilgili 24. maddeye ve Cumhuriyetin temel niteliklerini belirleyen 2. maddeye ve 42. maddeye açıkça aykırıdır. Anayasa Mahkemesince laikliğe karşı "eylemlerin" odağı olmuş bir siyasal parti, her nasılsa, kapatılmayarak "buyur, devam et.." denilmiştir. AKP iktidarı, Anayasa dahil hiçbir hukuksal düzenlemeyi dikkate almadan, ülkemizde laik rejimin ve dolayısıyla laik eğitim ve kamusal düzenin yıkımını sürdürmektedir.

4+4+4 ucube yasası, TBMM Komisyonlarında Anamuhalefet CHP vekilleri dövülerek geçirilmiş ve "Yeni" Anayasa Mahkemesi'nce -düşündürücüdür ki- iptal edilmemiştir!

Gerici kalkışmalar :

- **Başbakanı Adnan Menderes;** " Arkadaşlarım beni diktatörlükle suçladılar. Benim sizin karşınızda diktatör olmama olanak var mıdır? Siz öylesine güçlünüz ki, şu anda isterseniz Anayasayı bile değiştirebilir, *Hilafeti bile geri getirebilirsiniz!* " der.. (22 Kasım 1955)

Ülkede Devrim karşıtlığı doruğa ulaşmıştır. 14 Mayıs 1950 seçimlerinden yalnızca 1 ay sonra, 1932'den sonra 18 yıldır Türkçe okunan Ezan, yeniden Arapça okunmaya başlanır..

- Halkevleri ve Halkodaları'na düşmanca tutum takınılır, dış kökenli 12 Eylül 1980 gerici darbesi sonrası kapatılır
- Köy Enstitüleri 1954'te kapatılır; imam köyde kalır, öğretmen kasabaya / ilçeye çekilir..
- 2002-2013 AKP iktidarları döneminde üniversiteler medreseleştirilir, yabancı üniversite açılması için yasal düzenlemeye girilir..
- Atatürk döneminde 1 tane açılan İlahiyat Fakültesi sayıları 30'ları aşar, ilçelere dek kurulur..

İmam Hatip Liselerinin açılmasına hız verilir.. O denli ki, bu rakam **28 Şubat 1997** öncesinde 610'a erişerek toplam liselerin ¼'ünü bulur. Tüm okullar İHL mi olacaktır!? Son verilerle (**4+4+4 yasası** ile) İHL'ler adeta mitoz girer.. Sayıları yüzlerce, öğrencileri yüzbinlercedir! Tüm yükseköğrenim kurumlarına girme hakkı verilir..

Kuran, Peygamberin yaşamı, Arapça dersleri yetišeke (müfredata) konur, öğrenciler ve öğretmenler giderek yaygınlaşan biçimde türbanla derslere girmeye başlarlar. İlköğretimde verilecek güdük Arapça bilgisiyle Kur'anı anlamaya çalışan çocuklarımız, giderek toplumumuz dinden de çıkacaklar, sorumlusu AKP!

Bu böyle sürer gider.. Köylerden Cumhuriyet'in öğretmenleri çekilirken, tümüne imamlar yollanır.. 2011 sonrasında ise AKP hükümeti diplomasız mollaları da (Mele!) memur kadrosuna aldı. Diyanet İşleri Başkanı "sahaya iniyor.." kendi deyimleri ile. Başbakan "**Dindar nesil**" (Mücahit, Cihat savaşçısı?) yetiştirmeyi dayatıyor topluma iktidarını iyice pekiştirdiği 10. yılda.

Başbakan bir yandan "**dindar nesil**" yetiştirme hevesinde (!?), öbür yandan \$ milyarderleri yaratma rekoru kırıyoruz!

* İşte laik, parasız, karma, uygulamalı, akla-bilime dayalı kamu sorumluluğunda eğitim, ülkenin geleceği de bu kırığa = **yoksullaştırma politikası**yla feda ediliyor.. Bu tablo kurgu değil de rastlantı mı?

Sayıları beş bini aşan resmi Kuran Kursları yetmiyor, binlercesi kaçak açılıyor, bunlara göz yumuluyor ve çok rahat parasal kaynak sağlanıyor? Laik rejime ve Anayasa'nın 174. maddesiyle korunan Devrim Yasalarından Öğretim Birliği Yasası'na meydan okunarak, Kuran kursları Milli Eğitim Bakanlığı'ndan alınarak Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlanıyor ki; laik bir düzende İslam'ın Sünni mezhebine dayalı bu ucube yapının varlığı ve işlevleri başlı başına çıban başı. Çoğu Kuran kursları, haremlik-selamlık uyguluyor.

Dahası, çocuklar yerlere oturtularak ortak tabaklardan ELLERİYLE yemek yemeye zorlanıyor! Oysa Ulusal Eğitimin Ana Hedefi, **Atatürk** tarafından çok kesin ve keskin olarak belirlenmişti:

- " Yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize, görecekleri öğrenimin sınırı ne olursa olsun, her şeyden önce ve en evvel Türkiye'nin geleceğine, kendi benliğine, ulusal geleneklerine düşman olan tüm öğelerle mücadele etme gereği öğretilmelidir."
- " Eğitimidir ki; bir ulusu özgür, bağımsız, şanlı yüksek bir toplum durumunda yaşatır veya bir ulusu kölelik ve yoksulluğa terk eder."..

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'e göre devrimlerin amacı..

- " Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz devrimlerin amacı, Türkiye Cumhuriyeti halkını bütünüyle çağcıl (modern), bütün anlam ve görüntüsüyle uygar bir toplum olarak kurumlaştırmaktır. Devrimimizin temel ilkesi budur. Bu gerçeği kabul etmeyen zihniyetleri yerle bir etmek zorunludur. Bugüne dek, ulusun düşünme yeteneğini paslandıran, uyuşturan, bu zihniyette bulunanlar olmuştur." değil miydi?

Şunları da eklemiyor muydu tamamlamak için :

- " O tür zihniyetlerde yuvalanan kara düşünceler, boş inanlar (hurafeler) kökten yok edilecektir. Ölülerden medet ummak, umut dilenmek, uygar bir toplum için aşağılanmaktadır. Bugün bilim ve tekniğin, bütün kapsamıyla uygarlığın olanakları bizi beklerken; filan ya da falan şeyhin öncülüğünde özdeksel ve tinsel (maddi-manevi) mutluluk arayacak denli ilkel insanların varlığı, uygar Türkiye toplumu içinde asla kabul edilemez." (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Cilt 2, syf. 217)

S o n u ç

- Ülkemizin, bu **3 Mart 1924 Devrim Yasalarıyla** kazanımları yaşamsaldır ve vazgeçilemezdir.
- **Türkiye Cumhuriyeti'nin 90 yıl öncesine, başa dönmesine asla izin verilemez.**

Üstelik bu kez işbirlikçiler emperyalizmle birlikte çok daha örgütlü, araçları çok daha güçlü ve kinle-kör intikam güdülerıyla, bilenmiş olarak saldırmaktalar. Dolayısıyla buna göre konumlanmak

ve hepimizin ortak anavatanı olan Türkiye'de bu kahir emperyalist saldırıya "topyekun" karşılık vermek zorunludur.

**90 Yıl Sonra 3 Mart Devrim Yasaları :
Onlar da, Türkiye de Tam Bir Şeriatçı Kuşatmada ve Ne Yapmalı ??**

Prof. Dr. Ahmet SALTİK(Atatürkçü Düşünce Derneği Bilim Kurulu Başkan Yardımcısı)